

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 1261

11 Haziran 2012

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-7001)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 21.05.2012 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-67274 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY'ın tarafıma tevcih ettiği 7/7001 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.


Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (2 Sayfa)

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN AKÇAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/7001)

Soru 1:

Enerjide dışa bağımlılık, arz güvenliğini ve ülkenin ekonomik ve sanayi geleceğini riske sokmaktadır. Bu nedenle dışa bağımlılığımız azaltılmalıdır. Ancak Türkiye'de bu güne kadar enerji açığını kapatmak için tek çare olarak yeni enerji yatırımları öngörülmüş, yeni yatırım denince de ithal kaynaklara ve fosil yakıtlara başvurulmuştur. Bu durumda hem dışa bağımlılık, hem de sera gazlarının salımı artmıştır. 2011 yılında üretilen elektriğin yüzde 10'u ithal kömürden üretilmiştir. Mevcut kurulu gücün yüzde 18'i düzeyinde olan 8.965 MW kapasitedeki taş kömürü santrallerine lisans verilmiş olup, 11.765 MW kapasitedeki yatırımların lisans başvuruları ise inceleme aşamasındadır. Bu santrallere lisans verilmesi halinde çok büyük çoğunluğu ithal kömüre dayalı santrallerin yaratacağı ilave kapasite 20.730 MW'a ulaşacaktır. Bir başka deyişle Türkiye'de kurulu gücün yüzde 41'i kadar yeni ithal kömür santrali kurulacaktır.

21 Mayıs 2009 tarihli Elektrik Enerjisi ve Arz Güvenliği Strateji Belgesinde yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı için alınacak tedbirler sonucunda, elektrik üretiminde doğalgazın payının yüzde 30'u altında düşürüleceği ifade edilmiştir. Ancak 2011 yılında üretilen elektriğin yüzde 44,7'si doğalgazdan üretilmiştir. Ayrıca mevcut kurulu gücün yüzde 28'i oranında 14.104 MW kapasitede doğalgaz santral lisansı verilmiştir. Başvuru, inceleme-değerlendirme aşamasındaki santrallerin kurulu gücü ise 30.422 MW'dir. Bu santrallerin de lisans alması durumunda 44.525 MW kapasiteyle bugünkü toplam kurulu gücün yüzde 88'i oranında ilave doğalgaz santrali kurulacaktır. Her soruya teker teker cevap verilmek üzere;

-21 Mayıs 2009 tarihli Elektrik Enerjisi ve Arz Güvenliği Strateji Belgesinde yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı için alınacak tedbirler sonucunda, elektrik üretiminde doğalgazın payının yüzde 30'u altında düşürüleceği ifade edilirken 2011 yılında üretilen elektriğin yüzde 44,7'sinin doğalgazdan üretilmesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Cevap 1:

Elektrik üretimimiz içerisindeki doğalgazın payı 2003 yılından 2012 yılına kadar olan süreç içerisinde azalış göstermiştir. Bu bağlamda Yüksek Planlama Kurulunun 18.05.2009 tarih ve 2009/11 sayılı Kararı ile kabul edilen "Elektrik Enerjisi Piyasası ve Arz Güvenliği Strateji Belgesi"nde enerjideki hedeflerimiz belirlenmiş ve yine 08.01.2011 tarihinde 6094 sayılı "Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" yürürlüğe girmiştir.

6094 sayılı Kanun ile Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Dayalı Üretim Tesislerinde kullanılan mekanik/elektro-mekanik aksamın yurt içinde imal edilmesi halinde; I sayılı cetveldeki fiyatlara Kanuna ekli II sayılı cetvelde belirtilen ve 0,4 ile 3,5 USD Cent/kWh arasında değişen fiyatlar ilave edilecek ve bu desteğin 5 yıl süreyle uygulanacağı belirtilmektedir. Bunların yanı sıra nükleer enerjinin elektrik üretim kompozisyonuna dahil edilerek enerji arz güvenliğimize katkı sağlaması için gerekli anlaşmalar yapılmış ve çalışmalar devam etmektedir. Öngörülen piyasa modeli içerisinde Bakanlığımızın görevi piyasa şartlarında arz güvenliğini sağlayacak ve yatırımların yapılabileceği ortamı oluşturmak için yasal ve idari düzenlemeler çerçevesinde gerekli tedbirleri almaktır. Nitekim bunun için, gerekli Kanunlar çıkarılmış ve ikincil mevzuatların önemli bir kısmı da yürürlüğe konulmuştur. Tüm bu uygulamalar sonucunda maliyetlerin düşürülmesi ve böylece oluşacak kazanımların nihai tüketiciye yansıtılması için çalışmalarımız yoğun olarak sürdürülmektedir.

Soru 2:

Mevcut kurulu gücün yüzde 28'i oranında 14.104 MW kapasitede doğalgaz santral lisansı verilmiştir. Başvuru, inceleme-değerlendirme aşamasındaki santrallerin kurulu gücü ise 30422 MW'dir. Bu santrallerin de lisans alması durumunda 44.525 MW kapasiteyle bugünkü toplam kurulu gücün yüzde 88'i oranında ilave doğalgaz santrali kurulacaktır. Yeni doğalgaz santrallerine lisans vermenin doğalgaz ithalatını dolayısıyla Türkiye'nin enerjide dışa bağımlılığını artıracak yönündeki eleştirilere katılıyor musunuz?

Cevap 2:

"Elektrik Enerjisi Piyasası ve Arz Güvenliği Strateji Belgesi" ve Bakanlığımız Stratejik Planında hedeflerimiz ortaya konmuş olup bu doğrultuda strateji ve politikalar kararlılıkla uygulanmaktadır. Ayrıca,

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN AKÇAY'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/7001)

yerli enerji kaynaklarımızın aktif olarak kullanılmasına dair yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar Bakanlığımca yoğun olarak sürdürülmektedir.

Soru 3:

Başvuru, inceleme-değerlendirme aşamasındaki doğalgaz santrallerine de lisans verildiği takdirde ülkemizin doğalgaz talebi çok büyük oranda artacaktır. Dolayısıyla bu talep hangi ülkelerden hangi şirketler vasıtasıyla karşılanacaktır?

Cevap 3:

İkinci soruya verilen cevapta da açıklandığı üzere yerli enerji kaynaklarımızın aktif olarak kullanılmasına dair gerekli strateji ve politikalar kararlılıkla uygulanmakta olup, doğalgaz talebi 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu çerçevesinde ithalat yapılabilen ülkelerden karşılanmaktadır.

Soru 4:

Ülkemizde tüketilen kömürün yüzde 90'ı ithal edilmektedir. Mevcut kurulu gücün yüzde 18'i düzeyinde olan 8.965 MW kapasitedeki taş kömürü santrallerine lisans verilmiş olup, 11.765 MW kapasitedeki yatırımların lisans başvuruları ise inceleme aşamasındadır. Bu santrallere lisans verilmesi halinde çok büyük çoğunluğu ithal kömüre dayalı santrallerin yaratacağı ilave kapasite 20.730 MW'ye ulaşacaktır. Bir başka deyişle Türkiye'de kurulu gücün yüzde 41'i kadar yeni ithal kömür santrali kurulacaktır. Yeni kömür santrallerine lisans vermenin kömür ithalatını dolayısıyla Türkiye'nin enerjide dışa bağımlılığını artıracığı yönündeki eleştirilere katılıyor musunuz?

Cevap 4:

Bakanlığımca yerli kömüre dayalı termik santral kurulmasına yönelik çalışmalar desteklenmektedir. Bu amaca yönelik olarak kamunun elinde bulunan önemli rezervlere sahip sahalar kömür santrali kurulması için özel sektöre açılmıştır.

Soru 5:

Başvuru, inceleme-değerlendirme aşamasındaki kömür ve doğalgaz santrallerin lisans verildiğinde ve yatırım aşamasındaki kömür ve doğalgaz santralleri devreye girdiğinde ithal kömür ve doğalgaz santrallerinin yaratacağı 65.254 MW kapasiteyle mevcut toplam kurulu gücün yüzde 129'u kadar ithal doğalgaz ve kömür yakıtlı santrallerin tesis edilmesi ülkemizin enerjide dışa bağımlılığını nasıl etkileyecektir? Enerjide dışa bağımlılığımız yüzde kaç olacaktır?

Cevap 5:

Yukarıda açıklandığı üzere; birincil enerji kaynakları bakımından dışa bağımlılığımızı azaltmak ve buna yönelik olarak yerli enerji kaynaklarımızdan azami ölçüde yararlanılmasına sağlamak için rekabetçi bir enerji piyasası oluşumu çerçevesinde gerekli yatırımlar yapılmakta ve mevzuatlar hazırlanarak yürürlüğe konulmaktadır. Tüm bu uygulamalar sonucunda maliyetlerin düşürülmesi ve böylece oluşacak kazanımların nihai tüketiciye yansıtılması için çalışmalarımız yoğun olarak sürdürülmektedir. 2001 ve 2002 yılında önemli bir artış trendine girmiş olan birincil enerji kaynaklarında dışa bağımlılık oranımızın yükselişi durdurulmuş ve 2002 yılında 24.281.000 tep olan birincil enerji yerli üretim değerimiz 2010 yılı sonunda 32.490.000 tep'e yükseltilmiştir. Birincil enerji yerli üretim değerinin çok daha üst seviyelere çıkarılmasına yönelik gereken strateji ve politikalar hayata geçirilmektedir.

Soru 6:

Bu gerçekleştirmeler dahilinde ülkemizin enerji ithalatına ödeyeceği döviz ne olacaktır?

Cevap 6:

Ülkemizin ithal edilen enerji kaynaklarına ödemiş olduğu tutarın en az seviyeye düşürülmesine yönelik olarak yapılan çalışmalar ve mevzuat düzenlemeleri yukarıda özet olarak açıklanmıştır. Ancak, petrol ve doğalgaz fiyatlarının küresel ölçekte birden çok parametreye bağlı olarak değişim gösterebildiğinin bilinmesinde fayda bulunmaktadır.